

Majandusõpetus 4. klass

Nõo Põhikool (35 tundi)

Kohustuslik teema/maht	Tegevused/maht	Lõiming teiste ainevaldkondadega	Õppimise eesmärgid	Mõisted	Märkused
MEIE ISE (8 t) Keskendub üksikisikutele ja rollidele, mida tuleb ühiskonnas täita töötaja, tarbijana.	1. Raul ja tema sõbrad (2 t) 2. Hea mõte (2 t) 3. Koos töötamine (1 t) 4. Kokkuhoidmine (2 t) 5. Hea töö (1 t)	Loodus- ja inimeseõpetus, kunsti- ja tööõpetus, eest keel, matemaatika	<ul style="list-style-type: none"> • Iseenda rolli tunnetamine; • Tunda ära igapäevase majandustegevuse näited; • Saada teada, kuidas töötajad sõltuvad millegi saavutamisel üksteisest; • Teadvustada raha säästmise tähtsust; • Teadvustada tarbija rolli 	-autoportree -üksikisik -töötaja -töötama -teenindama -ostma -raha -pank -müüma -säästma -valikud	
MEIE PEREKONNAD (8 t) On üles ehitatud perekonda puudutavatele teemadele.	1. Meie perekonnad (1 t) 2. Meie perekondade soovid ja vajadused (1 t) 3. Meie perekondade soovide ja vajaduste selgitamine (2 t) 4. Meie perekondade ametid (3 t) 5. Mida me teame oma perekondadest (1 t)	Loodus- ja inimeseõpetus, kunsti- ja tööõpetus, eest keel, matemaatika	<ul style="list-style-type: none"> • Arutada perekonna mõiste üle; • Saada teada, kuidas inimesed perekonnas koos elavad ja töötavad; • Selgitada vajaduse ja soovi erinevust; • Saada teada, kuidas pereliikmed sõltuvad oma soovide ja vajaduste rahuldamisel paljudest firmadest. 	-perekond -töö -vajadus -soov -amet -ettevõtted	

MEIE LINNAOSA / VALD (17 t) Keskendub linnaosa, valda puudutavatele teemadele, käsitleb seal töötavaid ettevõtteid, omavalitsuse tööd.	1. Kuidas töötab vald/linnaosa? (3 t) 2. Magusate „sõõrikute“ vabrik (4 t) 3. Vallavalitsuse roll (3 t) 4. Uus ettevõtte (3 t) 5. Raha ja pangandus (4 t)	Loodus- ja inimeseõpetus, kunsti- ja tööõpetus, eest keel, matemaatika	<ul style="list-style-type: none"> • Teha kindlaks, milliseid ameteid lähiümbruskonnas peetakse; • Tunnetada, kuidas inimesed koos töötavad; • Saada teadlikuks karjäärivõimaluste paljususest; • Defineerida tootmine; • Võrrelda individuaal- ja konveierliini tootmismeetodeid; • Tunda ära ametid; • Mõista, et valitsus kogub makse kõikidele inimestele teenuste kindlustamiseks 	-vald -linnaosa -töö -tootmine -praak -valitsus -maksud -teenused -valik -otsustus -kaubad	
--	---	--	---	--	--

Majandusõpetus 5. klass

Nõo Põhikool (35 tundi)

Kohustuslik teemad /maht	Tegevused/maht	Lõiming teiste ainevaldkondadega	Õppimise eesmärgid	Mõisted	Märkused
MEIE LINN (18 t) Uurib linna tüüpilisi äriettevõtteid, milliseid töid neis tehakse.	1. Hoonete ehitamine (4 t) 2. Planeeri enne tegutsemist (4 t) 3. Pealkirjade panemine (3 t) 4. Restoranis lõunastamine (3 t) 5. Võid panga peale lootä (4 t)	Loodus- ja inimeseõpetus, kunsti- ja tööõpetus, eest keel, matemaatika	<ul style="list-style-type: none"> • Mõista ehitustegevuse tähtsust linnamajanduses; • Teha kindlaks ehitustegevuses vajalikud ametid; • Arutleda linnapaneerimise tähtsusest; 	-linn -ehitus -projekt -kvaliteet -mõõtkava -oskus -amet -tsoon	

			<ul style="list-style-type: none"> • Mõista ajalehe kui kommunikatsioonivahendi tähtsust; • Selgitada välja panganduses vajalikud ametid; • Teha selgeks, et üks panga eesmärkidest on hoida raha. 	<ul style="list-style-type: none"> -intervjuu -omanik -pank 	
MEIE MAAKOND (17 t) Keskendub kaupade ja teenuste tootmisele ning jaotamisele maakonnas.	1. Meie maakonna tundmaõppimine (4 t) 2. Maakonna ressursid (3 t) 3. Otsuste vastuvõtmine (3 t) 4. Sina vastutad (3 t) 5. Siin, seal ja igal pool (3 t)	Loodus- ja inimeseõpetus, kunsti- ja tööõpetus, eest keel, matemaatika	<ul style="list-style-type: none"> • Selgitada välja tooted ja teenused, mida piirkonnas pakutakse; kuidas ettevõtlus mõjutab piirkonna majandust; • Selgitada välja piirkonna ressursid (inimesed, seadmed ja materjalid); • Defineerida tulu ja kulu; • Tunnetada kasumi tähtsust ettevõtlusele; • Tunnetada raha liikumist ettevõtete ja perede vahel. 	<ul style="list-style-type: none"> -majandus -ressursid -toode -loodusvarad -maavarad -kütused -tootmine -rahvastik -kasum -vastastikune sõltuvus 	

Majandusõpetus 6. klass

Nõo Põhikool (35 tundi)

Kohustuslik teema/maht	Tegevused	Lõiming teiste ainevaldkondadega	Õppimise eesmärgid	Mõisted	Märkused
MEIE RIIK (18 t) Tutvustab äriettevõtte alustamise põhitõdesid.	1. Organisatsioon (4 t) 2. Juhtimine (4 t) 3. Tootmine (3 t) 4. Turundus (3 t) 5. Müügiesitlus (4 t)	Loodus- ja inimeseõpetus, kunsti- ja tööõpetus, eest keel, matemaatika	<ul style="list-style-type: none">• Saada teada, millised on kolm põhilist äriorganisatsiooni ehk omandivormi;• Selgitada välja olulisimad otsused, mida juht langetab;• Tunnetada tootluse tähtsust;• Selgitada reklaami tähtsust.	-äriplaan -juhtimine -ainuomaniku -firma -partnerettevõtte -aktsiaselts -amet -karjäär -tootlus -tulumaks -kaup -teenus -reklaam	
MEIE MAAILM (17 t) Tutvustab erinevate riikide majanduste põhitõdesid.	1. Maailm sinu klassitoas (4 t) 2. Kauplemiskohad (3 t) 3. Missugune on minu maa? (3 t) 4. Valuutavahetus (3 t) 5. Maailma avastamine (4 t)	Loodus- ja inimeseõpetus, kunsti- ja tööõpetus, eest keel, matemaatika	<ul style="list-style-type: none">• Defineerida import ja eksport;• Teha vahet sise- ja maailmakaubanduse vahel;• Defineerida ressursid ja kaubandus;• Defineerida barter, valuuta ja valuutavahetus;• Kuidas maailma majandus õpilasi mõjutab.	-kaubandus -sisekaubandus -maailmakaubandus -eksport -import -barter -valuuta -valuutavahetus -kaubanduspartnerid	

Majandusõpetus 9. kl 1 tund nädalas, kokku 35 tundi

Kohustuslik teema/maht (tundi) + Laiendav ja süvendav teema (L)	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta)	Metoodilised soovitused (jaotus kolmeks õppemeetodite rühmaks: Frontaalne töö – F; Koosõppimine – K; Iseõppimine – I)	Soovitused lõimingu osas (jaotus kolmeks: üldpädevused – Ü; Läbivad teemad – L; Teised ained –T, kusjuures sulgudes tuuakse teemad)	Soovitused hindamise osas (hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ja väärtusi)	Märkused
I. RIIK JA MAJANDUS (23 tundi)	1.Tunneb ühiskonnaelu põhivaldkondi ja nende omavahelist seotust; 2.Oskab seaduslike vahenditega kaitsta enda ja teiste õigusi ja huve.	F: loeng-diskussioon, slaidikava, teemakohase kirjanduse lugemine, video, suunatud diskussioon K: rühmatöö, paaritöö, tööleht, mõistekaart, ajurünnak, arutelu, allika analüüs, juhtumianalüüs, probleemülesande lahendamine, situatsioonikirjeldus, õppemäng, film, esitlus, demonstratsioon, õppekäik, erinevate inimestega koostamine I: individuaalne töö, tööleht, mõistekaart, esitlus, allika analüüs, intervjuu, internetiallikate kasutamine ja analüüs, õppekäik, küsimustik	Ü: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, ettevõtlikkuspädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus, L: Keskfond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, elukestev õpe ja karjääri planeerimine, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, T: ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus, eesti keel ja kirjandus, geograafia, ajalugu, matemaatika (arvnäitajate lugemine, analüüs)	1.Selgitab tänapäeva turumajanduse põhimõtteid, üksikisiku, ettevõtja ja riigi rolli majanduses; 2.Mõistab riigi ja turu vahetõrget, teab, mis on avalik ja erasektor; 3.Tunneb maksustamise eesmärke ning üksikisiku õigusi ja kohustusi seoses maksudega	
Majandusringlus (2 tundi)	1.Teab, kuidas toimib majandus; 2.Teab majanduse põhiküsimusi ja oskab selgitada, kes otsustab, mida toota ja kuidas neid tooteid turustada	F – loeng, suunatud diskussioon, slaidikava K – tööleht, rühmatöö, mõistekaart I – isesev töö – küsimustik,	Ü: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus L: keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus, teabekeskond T: eesti keel ja kirjandus, ühiskonnaõpetus	1.Teab riigi majanduselu üldisi printsiipe ja mõistab ühiskonna ressursside piiratust, soovide ja võimaluste erinevust	

Turumajandus (3 tundi)	1.Teab ja oskab kasutada mõisteid turumajandus, turg, turusuhted, nõudmine, pakkumine; tootlikkus ja kasum 2.Iseloomustab tänapäeva turumajanduse põhimõtteid	F – loeng-diskussioon, slaidikava K – arutelu, tööleht, mõistekaart, rühmatöö, esitlus, internetiallikate kasutamine, allika analüüs I – tööleht, internetiallikate kasutamine,	Ü: sotsiaalne pädevus, õpipädevus, suhtluspädevus L: väärtused ja kõlblus, elukestev õpe, tehnoloogia ja innovatsioon, teabekeskond T: geograafia, eesti keel ja kirjandus, matemaatika (statistika kasutamine), infotehnoloogia	1.Oskab iseloomustada tänapäeva turumajanduse põhimõtteid; 2.Teab, mis on vaba ettevõtluse alussambad; 3.Teab riigi ülesandeid turumajanduses ja oskab neid nimetada	
Ettevõtlus (2 tundi)	1.Teab erinevaid ettevõtluse vorme: AS, OÜ, FIE ; 2.Teab, mida tähendab olla omanik, ettevõtja; 3.Oskab iseloomustada ettevõtluse rolli majanduses	F – Loeng, arutelu, suunatud diskussioon K – õppekäik ettevõttesse, ettevõtte külastuse tööleht, rühmatöö I – individuaalne töö, internetiallikate kasutamine, õppekäik, tööleht, laadapäev	Ü: sotsiaalne pädevus, ettevõtlikkuspädevus, suhtlemisoskus, L: kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon T: eesti keel ja kirjandus, ühiskonnaõpetus, infotehnoloogia	1.Teab, mis on ettevõtte ja kes on ettevõtja; 2.Oskab selgitada, mille poolest erinevad Eesti äriseadustikuga kehtestatud ettevõtlusvormid üksteisest; 3. Teab, mille poolest erinevad väikeettevõtted suureettevõtetest; 4.Teab, milline on ettevõtjate vastutus	
Konkurents ja riigi roll majanduses (3 tundi)	1.Teab erinevaid konkurentsi liike; 2.Oskab iseloomustada riigi rolli majanduses (planeerimine ja regulatsioon);	F – loeng-diskussioon, video, slaidikava K – rühmatöö, paaristöö, tööleht, mõistekaart I – isesev töö, tööleht, mõistekaart, esitlus, küsimustik	Ü: sotsiaalne pädevus, õpipädevus L: keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus, teabekeskond T: eesti keel ja kirjandus, ühiskonnaõpetus, ajalugu (endiste sotsialismimaade üleminek turumajandusele)	1.Teab, millised on riigi majandusse sekkumise vahendid ja motiivid; 2.Oskab nimetada erinevaid majandussüsteeme ja neid iseloomustavaid tunnuseid	
Riigieelarve (3 tundi)	1.Teab eelarve olemust ja tunneb eelarve koostamise põhimõtteid; 2. Teab mis määrab riigi maksupoliitika, millega tegeleb kulupoliitika	F – loeng-diskussioon, slaidikava K – diskussioon väikestes rühmades, rühmatöö, paaristöö, tööleht, allika analüüs I – internetiallikate kasutamine ja analüüs,	Ü: sotsiaalne pädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus (statistika kasutamine) L: keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, teabekeskond T: ühiskonnaõpetus, matemaatika, eesti keel ja kirjandus, infotehnoloogia	1.Teab, millised on riigieelarve koostamise etapid ja eelarvepoliitika põhimõtteid; 2.Teab, mille alusel planeeritakse riigieelarve;	<i>Kasulikud viited: Rahandusministeerium, Maksuamet, Eesti Pank</i>

Maksud, nende otstarve (3 tundi)	1.Teab milline on Eestis kasutatav maksusüsteem ja milliseid makse me maksame?; 2.Selgitab maksustamise eesmärgid ja põhimõtteid; 3.Teab üksikisiku õigusi ja kohustusi seoses maksudega (aus maksumaksmine); 4.Teab töötasu arvutamise põhimõtteid.	F – loeng, slaidikava K – rühmatöö, paaritöö, mõistekaart, tööleht I – internetiallikate kasutamine, allika analüüs	Ü: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, matemaatikapädevus L: keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus, teabekeskond, turvalisus ja riskikäitumine T: matemaatika, infotehnoloogia, inimeseõpetus	1.Teab Eestis kehtivaid makse ning üksikisiku õigusi ja kohustusi seoses maksudega; 2.Teab, milles seisneb maksupoliitika sotsiaalne roll; 3.Oskab arvutada bruto- ja netopalka	<i>Kasulikud viited: Rahandusministeerium, Maksuamet</i>
Ühishüved ja sotsiaalne turvalisus (2 tundi)	1.Teab ja oskab kasutada kontekstis mõisteid sotsiaalne turvalisus, vaesus, sotsiaalkindlustus, sotsiaaltoetus	F – loeng, slaidikava, suunatud diskussioon K – arutelu, rühmatöö, internetiallikate kasutamine, allika analüüs, tööleht, mõistekaart, juhtumi analüüs I – küsimustik, intervjuu, internetiallikate kasutamine ja analüüs	Ü: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus L: ühiskonna jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus, teabekeskond, turvalisus ja riskikäitumine T: eesti keel ja kirjandus, inimeseõpetus,	1.Mõistab sotsiaalseid probleeme ühiskonnas ja oskab väljendada oma seisukohti	
Raha ja pangandus, väärtpaberid (3 tundi)	1.Saab aru raha väärtusest, selle hoidmise ja panga kasutamise võimalustest; 2.Mõisted: arvelduskonto, hoius e. deposiit, tähtajaline hoius, säästuhoidus, internetipank	F – loeng-diskussioon, K – rühmatöö, mõistekaart, arutelu, juhtumianalüüs; I – internetiallikate kasutamine, allika analüüs.	Ü: sotsiaalne pädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus, matemaatikapädevus L: keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus, teabekeskond, elukestev õpe ja karjääri planeerimine, tehnoloogi aja innovatsioon, ettevõtlikkus, väärtused ja kõlblus, T: matemaatika, karjääriõpetus, infotehnoloogia	1.Õpilane mõistab vajalikke raha-, panganduse- ja väärtpaberituruga seotud termineid; 2.Saab aru panga tähtsusest inimese jaoks; 3.Teab raha funktsioone ja omadusi, mõistab raha paigutamise võimalusi.	<i>Kasulikud viited: Eesti pank</i>
Eesti tööturg ja tööturupoliitika (2 tundi)	1.Mõisted: tööturg, tööanaja, töövõtja, tööotsija, tööjõu pakkuja, töökohtade pakkuja, töötü; 2.Mis on riigi Töö-Hõivepoliitika, tööturu meetmed tööandjatele ja	F – loeng, slaidikava K – rühmatöö, tööleht, mõistekaart I – internetiallikate kasutamine ja analüüs,	Ü: sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus L: elukestev õpe ja karjääri planeerimine, keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng,	1.Teab, mida müüakse ja ostetakse tööturul; 2.Teab, kuidas tekib tööpuudus, kuidas tekib tööjõupuudus; 3.Teab millega tegelevad Tööinspeksioon, Töötukassa ja Töövahenduse võrgustik EURES;	<i>Kasulikud viited: www.eures.ee Eesti Vabariigi põhiseadus, Maksuamet</i>

	töötajatele; 3. Tööleping		väärtused ja kõlblus T: karjääriõpetus, inimeseõpetus, infotehnoloogia		
II. INDIVIID JA MAJANDUS (12 tundi)	1. Teab, millised on riigi majanduselu üldised printsiibid, isikliku majandamise võimalused ja põhimõtted, oskab käituda tööjõu turul; 2. Saab aru, et ühiskonna ressursid on piiratud, mõistab soovide ja võimaluste erinevust; 3. Oskab kaitsta enda kui tarbija õigusi ja huve.	F: loeng-diskussioon, suunatud diskussioon, teemakohase kirjanduse lugemine, video K: arutelu, mõistekaart, rühmatöö, paaristöö, juhtumi analüüs, allika analüüs, tööleht, diskussioon väikestes rühmades, suunatud diskussioon, probleemülesande lahendamine, ajurünnak, demonstratsioon, rollimängud, õppekäik, projekti koostamine, film, video I: individuaalne töö, tööleht, mõistekaart, küsimustik, interneti allikate kasutamine ja analüüs, intervjuu, esitlus, õppekäik	Ü: sotsiaalne pädevus, väärtuspädevus, ettevõtlikkuspädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus L: Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus, infotehnoloogia ja meediaõpetus, turvalisus, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, elukestev õpe ja karjääri planeerimine, teabekeskond T: Ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus, eesti keel ja kirjandus, geograafia, ajalugu, matemaatika (arvnäitajate lugemine ja analüüs).	1. Hindab oma võimalusi tööturu osalisena, kavandab oma karjääri; 2. Teeb otsuseid enda suutlikkust ja ressursse adekvaatselt hinnates ja tegevuse tagajärgi prognoosides; 3. Analüüsib kriitiliselt infoühiskonda, oskab leida vajalikku teavet; 4. Hindab ressursside piisavust ning tarbib säästlikult; 5. Tunneb oma õigusi ja vastutust tarbijana	
Rikkus ja vaesus (2 tundi)	1. Teab, mis tegurid mõjutavad inimeste majanduslikku toimetulekut; 1. Ühishüved ja sotsiaalne turvalisus; 2. Teab tulude ümberjagamise põhimõtteid ühiskonnas; 3. Sotsiaaltoetused ja sotsiaalkindlustus	F – loeng, arutelu, slaidikava K – arutelu, internetiallikate kasutamine, allika analüüs, tööleht, erinevate inimestega kohtumine I – individuaalne töö, internetiallikate kasutamine, allika analüüs, tööleht, mõistekaart	Ü: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus L: keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus T: eesti keel ja kirjandus, inimeseõpetus, geograafia, ajalugu, karjääriõpetus	1. Teab, milliste näitajatega mõõdetakse ühiskonna jõukust; 1. Teab, kuidas jagunevad toimetulekuressursid ja oskab neid liigitada; 2. Oskab arutada teemal: „Kuidas saavutada üldine jõukus?“	
Peremajandus (4 tundi)	1. Teab, millised on isikliku majandamise põhimõtted; 2. Oskab püstitada endale eesmärgid ja hinnata oma ressursse; 3. Miks säästa? Miks investeerida?	F – arutelu, slaidikava K – arutelu, internetiallikate kasutamine, allika analüüs, juhtumianalüüs, rühmatöö, paaristöö, diskussioon väikestes rühmades, tööleht, mõistekaart I – internetiallikate kasutamine	Ü: sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, suhtluspädevus, matemaatikapädevus L: keskkond ja säästev areng, väärtused ja kõlblus,	1. Oskab hinnata oma rahaliste otsuste tagajärgi ja oma eelarve piires majandada; 2. Teab, kuidas kujuneb pere-eelarve; 3. Õpilane saab aru säästmise vajadusest ja investeerimisvõimalustest;	<i>Kasulikud viited:</i> www.taskuraha.ee , www.tulevikuredel.ee <i>Erinevad pankade kodu- leheküljed</i>

	3.Palk ja palgaläbirääkimised; 4.Isiklik eelarve; Pere- eelarve; 5.Laenamine; 6.Kindlustus	ja analüüs,	kodanikualgatus ja ettevõtlikkus T: inimeseõpetus, karjääriõpetus, infotehnoloogia, matemaatika, geograafia	4.Oskab arutleda krediidi plusside ja miinuste üle ja teab, mis on võla võimalikud tagajärjed; 5.Teab kindlustamise vajalikkust ja kasulikkust ning tunneb lihtsamaid kindlustamisviise	
Karjääri ja toimetuleku planeerimine (1 tund)	1.Analüüsib ja hindab oma huve, võimeid ja võimalusi edasiõppimise ja karjääri planeerimisel 2. Analüüsib elukestva õppe tähtsust pikaajalises toimetulekus	F – loeng, esitlus, video, slaidikava K – karjääripäev, tööleht, küsimustik I – eneseanalüüs, test, internetiallikate kasutamine ja analüüs, rollimäng, esitlus	Ü: suhtluspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, tööõpetus (ametid) L: keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, T: karjääriõpetus, inimeseõpetus, infotehnoloogia, geograafia („Euroopa ja Eesti rahvastik“ allränne ja selle põhjused)	1.Tunneb haridustee jätkamise võimalusi ja oskab näha hariduse ja tööturu vahelisi seoseid; 1.Teab ja oskab planeerida oma võimetele ja võimalustele sobivat karjääri;	<i>Kasulikud viited:</i> www.rajaleidja.ee , www.tulevikuredel.ee , www.hüppelaud.ee Rollimäng „Tulevikupilt“
Konkurents tööturul (1 tund)	1.Mõisted tööturg, tööandja, töövõtja, töötü; 2.Tunneb erineva haridustaseme ning töö- ja erialase ettevalmistusega inimeste võimalusi tööturul; 3. Kirjeldab erinevaid raha teenimise võimalusi	F – loeng, esitlus, slaidikava K – aktiivse kaasamise meetod, arutelu, tööleht, küsimustik, rollimäng I – test, internetiallikate kasutamine ja analüüs, esitlus	Ü: suhtluspädevus, enesemääratluspädevus, ettevõtlikkuspädevus L: Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus T: karjääriõpetus, inimeseõpetus, ajalugu (rahvusvahelise tööjaotuse kujunemine, majanduskriisid)	1. Teab, mida tähendab olla omanik, ettevõtja, tööandja, töövõtja, töötü; 2.Oskab hinnata oma võimalusi tööturu osalisena; 3.Tunneb õppimisvõimalusi ja töömaailma ning teab selle tähtsust karjääri planeerimisel	<i>Kasulikud viited:</i> www.tootukasse.ee , www.firstjob.ee Voldik „Minu elu raamat“
Tööseadusandlus (1 tund)	Tööõiguse olemus; Hõivepoliitika, tööturu meetmed tööandjale ja töötötsijale	F – loeng, esitlus K – tööleht, internetiallikate kasutamine I – internetiallikate kasutamine ja analüüs,	Ü: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, L: keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus, elukestev õpe ja karjääri planeerimine T: karjääriõpetus, inimeseõpetus, infotehnoloogia		<i>Kasulikud viited:</i> www.tootukassa.ee
Tarbijakaitse ja tarbijakäitumine	Tarbijakaitse teenuste ja kaupade turul	F – loeng-diskussioon, slaidikava, arutelu	Ü: väärtuspädevus, suhtluspädevus, sotsiaalne	1.Oskab hinnata tarbijale kättesaadavat teavet ja teha arukaid	<i>Kasulikud viited:</i> <i>Tarbijakaitseamet</i>

(3 tundi)	<p>1. Teab, et tarbijakaitse on tarbija õigusi kaitsev riiklike ja ühiskondlike meetmete süsteem;</p> <p>2. Tunneb oma õigusi ja vastutust tarbijana ning tarbib säästlikult;</p> <p>3. Reklaam</p> <p>4. Tootemärgistused</p> <p>5. Isiklik ettevõtetus</p>	<p>K – juhtumianalüüs, film, õppemäng, rollimäng, mõistekaart, rühmatöö, õppekäik</p> <p>I – internetiallikate kasutamine ja analüüs, rollimäng</p>	<p>pädevus, ettevõtlikkuspädevus</p> <p>L: keskkond ja säästev areng,</p> <p>T: karjääriõpetus, eesti keel ja kirjandus, infotehnoloogia</p>	<p>kulutamisotsuseid;</p> <p>2. Teab, kuidas kaitsta enda kui tarbija õigusi</p>	